

Ve etraf bir anda kararır...

Michael Greenberg'ün 15 yaşındaki kızı Sally'ye bipolar teşhisi konulmasıyla başlayan süreçte yaşadıklarını anlattığı 'Geri Dön Günışığım'da bir babanın "Neden?" sorusuna ve kendini suçlamalarına şahitlik ediyoruz. Bu 'anı defteri' okura, güçlü bir aile bağının ne kadar etkili olduğunu da çok iyi hissettiriyor.

AYBIKE COŞKUN
aybike.coskun@hurriyet.com.tr

Hayatın içinden sunulan bir kesit ile okuyucusunu alıp derinlere götüren kitabına, "5 Temmuz 1996'da kızım aklını kaçırdı" cümlesi ile başlıyor Michael Greenberg. 15 yaşındaki kızı Sally, bir akşam polisler tarafından eve getirilir. Kızının, içine sığmayan, sanki yıllardır içinde biriktirdiği her cümleyi tek kelime halinde söylemek istercesine ve her zamankinden oldukça farklı davranışlarını görünce aklına ilk gelen şey bir madde kullandığı olur Greenberg'ün. Bir baba için bu ihtimal de hoş değildir elbet ama diğer ihtimaldense ilk inanmak istediği bu olur. Ta ki işler böyle ilerlemeyip gerçekler ortaya çıkana kadar...

Eşi Pat ile beraber hastaneye götürdükleri Sally'nin bu hallerinin nedeni ne kullanılan bir madde ne de gelişim döneminde olan bir genç kızın içinde verdiği mücadeledir, bu daha sonra bipolar teşhisi konacak küçük kızın mani döneminin yansımalarıdır ve acil olarak hastaneye yatırılmalıdır. Mevcut gerçekle yüzleştikten sonraki hislerini, "... Ama bir günde birbirimize yabancı olduk. İlk tepkim kendimi suçlamak oldu. Tahmin edildiği üzere, yaptığım yanlışları, ona vermeyi başaramadıklarımı hesaplamaya çalıştım ama olanları açıklamaya yetmedi" şeklinde açıklıyor Greenberg ve yaşananları dinlemeye buradan itibaren başlıyoruz.

Kitap boyunca, bir babanın "Neden?" sorusuna ve kendini suçlamalarına şahitlik ediyoruz. Psikoza tanısı konmuş bir hastanın, özellikle de ailesinden ya da hayatının merkezinden biriyse, bu soruları sormamak sınırim oldukça zor olurdu. Ağabeyinizde benzer bir rahatsızlık varsa, daha da...

Fakat bence, kitabın en güzel yanı günümüzde çok daha fazla farkındalık yaratılmak istenen bu konuya hem hasta hem de hasta yakını gözünden bakmayı sağlıyor olması. Okuyucu yalnızca bir babanın sessiz çığlığını değil, 15 yaşındaki bir çocuğun bu süreçte yaşadıklarını "Gidiyorum, gidiyorum ama dönecek bir yerim yokmuş gibi hissediyorum" cümlesi ile dile getirdiği de işliyor.

Psikolojik rahatsızlıklar maalesef

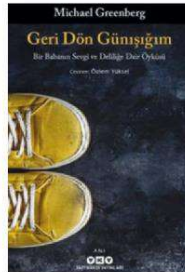
ki fizyolojik rahatsızlıklar gibi somut olmadığı için insanların algısında genellikle 'kafayı yemek', 'delirmek' olarak mevcut. Bu nedenle de bu tür tanıları almış kişiler, -hastaneye yatmış ya da yatmamış olsun- sosyal olarak bir etiketlenmeye tabi tutuluyor. **Bu etiketleme durumunun hem hasta hem de yakın çevre açısından neler hissettirdiğini o kadar güzel işliyor ki kitap, sadece bir anı paylaşımı değil de bir farkındalık kaynağı oluveriyor.**

Aynı tecrübeleri yaşamış ailelerde, yalnızca hasta değil tüm aile bir etkiye maruz kalır. Greenberg'ün anlatımıyla diğer aile bireylerinin de yaşamındaki değişimleri görmek mümkün. Michael Greenberg, Sally'nin hastaneden çıktıktan sonraki sürecini "Ben artık hem bir baba hem de bir hemşireydim" cümleleri ile veriyor okuyucuya.

Bir babanın bir-iki aylık anı defteri olan kitap okurlarına, tüm bu zorluklarla uğraşırken güçlü bir aile bağının ne kadar etkili olduğunu da çok iyi hissettiriyor. Michael Greenberg kızının bu süreci ile uğraşırken, psikoza tanısı olan ağabeyiyle de ilgilenmek durumunda kalıyor ve bu bize birçok pence-reden aile bağının gücünü gösteriyor.

'Geri Dön Günışığım' tahmin edilebilir ki bir sonuç değil, süreç kitabı. Çünkü artık birçoğumuz biliyoruz ki psikolojik rahatsızlıkların sonucu değil, süreci olur. Bu kitap da bize bu süreç üzerine farkındalık yaratmak adına mükemmel bir eser. Konusunun yanında Michael Greenberg'ün dilinin akıcılığı da tüm olaylara tek gecede hâkim olunmasını sağlıyor.

Son olarak kitabın ismine ve bu kitabı okuyacak, bu hikâyeye tanıdık olanlara hitaben: Bence o günışığı hep orada, hiç gitmedi. Sadece bazen her zamanki gibi günü aydınlatıyor, bazense sadece biraz dinlenmeye ihtiyacı var. ■

GERİ DÖN GÜNIŞIĞIM

Michael Greenberg
Ceviren: Özlem Yüksel
Yapı Kredi Yayınları, 2022
176 sayfa.